

Raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mońkach

Podstawa prawna:

- art. 53 a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 633 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia . analizy i prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (DZ. U. z 2017 r. poz. 832).

I. Wybrane informacje o samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej

1. Nazwa: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mońkach
2. Adres: 19-100 Mońki, Al. Niepodległości 9
3. Dane kontaktowe: numer telefonu: 085 727 81 30, e-mail: księgowosc@szpital-monki.h2.pl
4. Numer identyfikacyjny REGON: 050652956
5. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym: 0000112038
6. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą: Wpis do Rejestru dnia 05.08.1993 roku pod numerem 000000010647

II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana na podstawie analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno - finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. 2017 poz. 832).

Analizę sytuacji ekonomiczno - finansowej za 2023 rok przeprowadzono na podstawie oceny punktowej przypisanej poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w/w rozporządzeniu.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2023 r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 25 punktów, co stanowi 35,71% maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania i świadczy o znacznej poprawie sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki (10 punktów za 2022 r.).

Wskaźniki	Metoda ustalenia	Przedziały wartości	Ocena punktowa	Wskaźnik	Ocena
I. WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI					
Zyskowności netto	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}}$	poniżej 0,0 % od 0,0% do 2,0 % powyżej 2,0% do 4,0% powyżej 4,0%	0 3 4 5	-3,84%	0
Zyskowności działalności operacyjnej	$\frac{\text{wynik z działalności operacyjnej} \times 100\%}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne}}$	poniżej 0,0 % od 0,0% do 3,0 % powyżej 3,0% do 5,0% powyżej 5,0%	0 3 4 5	-0,62%	0
Zyskowność aktywów	$\frac{\text{wynik netto} \times 100\%}{\text{średni stan aktywów}}$	poniżej 0,0 % powyżej 0,0% do 2,0 % powyżej 2,0% do 4,0% powyżej 4,0%	0 3 4 5	-6,70%	0
RAZEM WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	15	Uzyskane pkt.	0
II. WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI					
Płynności bieżącej	$\frac{\text{aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,6 od 0,60 do 1,00 powyżej 1,00 do 1,50 powyżej 1,5 do 3,00 powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 4 8 12 10	0,63	4
Płynności szybkiej	$\frac{\text{aktywa obrotowe - należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy - krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) - zapasy}}{\text{zobowiązania krótkoterminowe - zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe}}$	poniżej 0,50 powyżej 0,50 do 1,00 powyżej 1,00 do 2,50 powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 zł	0 8 13 10	0,57	8
RAZEM WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	25	Uzyskane pkt.	12
III. WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI					
Rotacji należności (w dniach)	$\frac{\text{średni stan należności z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	poniżej 45 dni od 45 dni do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	3 2 1 0	30	3
Rotacji zobowiązań (w dniach)	$\frac{\text{średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług} \times \text{liczba dni w okresie (365)}}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów}}$	do 60 dni od 61 dni do 90 dni powyżej 90 dni	7 4 0	24	7
RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	10	Uzyskane pkt.	10
IV. WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA					

Zadłużenia aktywów %	(zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania) x 100%	poniżej 40 % od 40% do 60% powyżej 60% do 80% powyżej 80%	10 8 3 0	76,96%	3
	aktywa razem				
Wypłacalności	zobowiązania długoterminowe + zobowiązania krótkoterminowe + rezerwy na zobowiązania	od 0,00 do 0,50 od 0,51 do 1,00 od 1,01 do 2,00 od 2,01 do 4,00 powyżej 4,00 lub poniżej 0,00	10 8 6 4 0	-3,24	0
	fundusz własny				
RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI		Maksymalna ocena pkt.	20	Uzyskane pkt.	3
SUMA UZYSKANYCH PUNKTÓW					25

III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe

Opis przyjętych założeń

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mońkach (SP ZOZ, Szpital) prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295). Prognoza na lata 2024-2026 została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej. Szpital pokrywa koszty działalności z uzyskiwanych przychodów i reguluje swoje zobowiązania. W prognozach sytuacji ekonomiczno - finansowej na kolejne lata obrotowe założono pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej Szpitala ze względu na generowanie ujemnego wyniku finansowego w latach 2024-2026.

Prognoza uwzględnia założenia i efekty ekonomiczno-finansowe ujęte w Programie Naprawczym przyjętym przez Starostwo Powiatowe w Mońkach, skorygowane o zmianę uwarunkowań makroekonomicznych i mikroekonomicznych. Prognozę sporządzono z uwzględnieniem wybranych elementów z aktualnych założeń prezentowanych w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa.

Wskaźniki makroekonomiczne

Podstawą określenia wskaźników makroekonomicznych były m.in. założenia przyjęte w Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2024-2027, w ramach których opracowane zmiany systemowe zorientowane są na stopniowy wzrost nakładów na ochronę zdrowia w relacji do PKB w kolejnych latach: z 6,0% w 2023 r. do 6,2% w 2024 r. 6,5% w 2025 r., 6,8% w 2026 r., aż do osiągnięcia poziomu 7% PKB w 2027 roku.

Przewidywana inflacja w 2024 roku wyniesie 5,2%, w kolejnych latach będzie się obniżać do poziomu 4,1% w 2025 r., 3,3% w 2026 r. i 2,5% w 2027 r.

Tempo wzrostu gospodarczego w 2024 roku przyspieszy, realny PKB wzrośnie o 3,1%, natomiast w kolejnych nastąpi ożywienie gospodarki, tempo wzrostu realnego PKB wyniesie 3,7% w 2025 r., 3,4% w 2026 r. i 3,0% w 2027 r.

Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2024 roku został założony na poziomie 11,9%, a więc w ujęciu realnym przeciętne wynagrodzenia wzrosną o 6,4%, w porównaniu do 0,9%

wzrostu w roku ubiegłym, natomiast w 2025 r. wynagrodzenia wzrosną o 7,1% tj. o 3 pkt. proc. powyżej prognozowanej inflacji.

Podstawowym założeniem w ujęciu makroekonomicznym jest realizacja wzrostu kosztów pracy, który uwarunkowany jest realizacją wymogów ustawowych, w szczególności Ustawą z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 poz. 1104) oraz dalszymi oczekiwaniami wynikającą z zaspokojenia satysfakcji pracowników i współpracowników (wzrost kosztów pracy na rynku lokalnym, co zgodne jest z trendem ogólnokrajowym). Mechanizm ustalania wynagrodzenia pracowników podmiotów medycznych oparty jest w relacji do wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym.

Dodatkowo na sytuację finansową Szpitala będzie miała wpływ rosnąca inflacja na poziomie kilku procent oraz zwiększone koszty energii, które prawdopodobnie jeszcze wzrosną.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów

Prognoza przyszłych wyników finansowych została sporządzona w sposób szacunkowy na podstawie rzeczywistych wyników z lat ubiegłych, z uwzględnieniem planu finansowego na rok 2024.

Podstawą określenia prognozowanych przychodów jest aktualne wykonanie roku 2023 oraz plan na 2024 r. Wartości oszacowano na bazie możliwego do uzyskania kontraktu z NFZ, skorygowanego do urealnionych, możliwych do uzyskania przychodów. Prognoza na lata 2024-2026 zakłada, że:

- przychody Szpitala będą niższe w 2024 r. w porównaniu do 2023 r. ze względu na brak wykonania ryczału w 2023 r. oraz zmniejszenie wartości umowy na 2024 r., a następnie stopniowe zwiększenie wartości umów w kolejnych latach.

- zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności Szpitala, które obejmują:

- świadczenia w ramach ryczału,
- świadczenia poza ryczałem,
- Podstawową Opiekę Zdrowotną.

Do prognozy przychodów na lata 2024 - 2026 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował profile działalności podmiotu zgodnie z programem restrukturyzacji, ze szczególnym rozwojem procedur ortopedycznych, rozszerzeniem ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, w tym zwiększenie wykonania poradni żywieniowej do poziomu z lat ubiegłych oraz wykorzystaniem uruchomionej w 2022 roku Pracowni Tomografii Komputerowej.

Prognozę przychodów w ramach systemu świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych w ramach ryczału ustalono na podstawie planowanego wykonania, skorygowanego w kolejnych latach o poprawę efektywności jego realizacji poprzez alokację świadczeń do zakresów realizowanych poza ryczałem. Poziom ryczału zweryfikowano o wskaźniki jakościowe i zwiększenie wartości jednostki rozliczeniowej. W pozostałych zakresach w ramach umów z NFZ założono stopniowy

wzrost wykonania świadczeń na podstawie realnych możliwości jednostek działalności medycznej SP ZOZ. W zakresie pozostałych przychodów wartości planowane ustalone zostały na podstawie wykonania roku 2023 i skorygowane o planowane zwiększenie.

Kwoty kosztów i wydatków ujęte w prognozie stanowią pozycje związane z realizacją umów z płatnikiem publicznym oraz innych źródeł przychodów. Koszty w zakresie działalności podstawowej ustalono na podstawie planowanych kosztów stałych związanych z utrzymaniem jednostki oraz kosztów zmiennych przypadających na jednostkowy koszt leczenia w ramach regulacji systemowych. W pozostałym zakresie koszty operacyjne ustalone zostały na poziomie adekwatnym do pozostałych przychodów.

Planowane koszty uwzględniają:

- zwiększone wydatki na materiały i sprzęt jednorazowego użytku, energię oraz usługi obce zgodnie ze wskaźnikiem wzrostu cen;
- wzrost kosztów osobowych zgodnie ze wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń w podmiotach leczniczych;
- koszty finansowe oszacowane na poziomie wynikającym z zawartych umów pożyczkowych z uwzględnieniem bieżących odsetek dla kontrahentów z tytułu przekroczenia terminów płatności z tytułu dostaw i usług;
- wzrost rezerw na świadczenia emerytalne i rentowe oraz nagrody jubileuszowe w związku ze wzrostem podstawy ich naliczania oraz starzejąca się kadrą pracowniczą.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej							
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika 2024	Ocena	Wartość wskaźnika 2025	Ocena	Wartość wskaźnika 2026	Ocena
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	-6,19	0	-6,28	0	-5,88	0
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	-3,52	0	-4,03	0	-4,02	0
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-8,31	0	-8,33	0	-8,73	0
	1. Razem:	0	0	1. Razem:	0	1. Razem:	0
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	0,46	0	0,31	0	0,25	0
	2) wskaźnik szybkiej płynności	0,41	0	0,27	0	0,22	0
	1. Razem:	0	0	1. Razem:	0	1. Razem:	0
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	34,18	3	21,34	3	13,65	3
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	28,71	7	27,21	7	26,30	7
	1. Razem:	10	10	1. Razem:	10	1. Razem:	10
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	59,39	8	61,05	3	61,85	3
	2) wskaźnik wypłacalności	-22,71	0	-5,33	0	-2,93	0
	1. Razem:	8	3	1. Razem:	3	1. Razem:	3
Łączna wartość punktów			18		13		13

Ocena wyników sytuacji ekonomiczno-finansowej

Wartości planowanych wskaźników zyskowności wykazują ujemne wartości oraz negatywny trend w analizowanym okresie, co wpływa na pogorszenie rentowności i efektywności prowadzonej działalności.

Wskaźniki płynności wykazują tendencję spadkową we wszystkich latach prognozowanego okresu. Spadek wskaźnika płynności uwarunkowany jest głównie przez konieczność spłat rat pożyczki od stycznia 2024 r., zmniejszeniem poziomu gotówki w związku z ujemnym wynikiem finansowym planowanymi wydatkami inwestycyjnymi.

Wskaźnik rotacji należności oraz wskaźnik rotacji zobowiązań wykazują względnie stałe wartości, osiągając wysoką ocenę punktową w każdym z analizowanych lat prognozy.

Planowany poziom wskaźników zadłużenia aktywów obrazujący poziom finansowania Szpitala wykazuje zmienną tendencję. Ujemny wskaźnik wypłacalności spowodowany jest ujemnym wynikiem finansowym, co wpływa znacząco na obniżenie oceny punktowej.

Na podstawie przeprowadzonej analizy należy stwierdzić, iż planowana wartość wskaźników kształtuje się na poziomie, który nie zapewnia stabilnej sytuacji ekonomiczno-finansowej Szpitala we wskazanym okresie tj. 18 punktów w roku 2024, co stanowi 25,71 % maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania oraz 13 punktów w 2025 i w 2026 roku (18,57 % maksymalnej możliwej liczby punktów).

Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

Z uwagi na znaczną dynamikę aktualnych zmian w zakresie polityki zdrowotnej i gospodarczej, jak również nieprzewidywalność zdarzeń, przyjęta projekcja finansowa może znacznie odbiegać od stanu faktycznego.

Analizując sytuację ekonomiczno-finansową jednostki w roku 2023, zidentyfikowano następujące czynniki ryzyka działalności w okresie objętym prognozą:

Finansowanie świadczeń zdrowotnych

Funkcjonowanie Szpitala uwarunkowane jest poziomem finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia, wobec powyższego brak spójnych i długofalowych zasad finansowania ogranicza możliwość działalności Szpitala. Monopolistyczna pozycja NFZ objawia się m.in.: w sposobie finansowania świadczeń, zbyt niską wyceną punktową poszczególnych świadczeń, zbyt niską ceną 1 punktu rozliczeniowego, brakiem wiarygodnych informacji w zakresie planów finansowania nadwykonań kontraktu, nieznanym poziomem kontraktu w kolejnych latach, który jest wyceniany na bazie bieżących umów z uwzględnieniem poziomu wykonania, nie zapewniając realnego przyrostu wartości kontraktu.

Trudne do przewidzenia są skutki zmian w ogólnej polityce zdrowotnej na poziom finansowania świadczeń udzielanych przez SP ZOZ, szczególnie w przypadku gdy zmiany będą implikować dodatkowe obciążenia Szpitala bez zapewnienia dodatkowego finansowania.

Uwarunkowania rynkowe

- Niewystarczająca liczebność kadry medycznej, skutkująca pogorszeniem dostępności do podstawowej opieki zdrowotnej, mająca istotny wpływ na ilość zadeklarowanych pacjentów. Presja lekarzy zatrudnionych w oparciu o umowy cywilnoprawne dotycząca podniesienia stawek godzinowych w kontekście zapowiadanego wzrostu wynagrodzeń personelu medycznego na umowach o pracę.

- Wzrost inflacji powoduje ogromny wzrost cen, zwłaszcza energii elektrycznej i ciepłej co przekłada się na wzrost kosztów funkcjonowania szpitala, a obowiązujące na dzień dzisiejszy wyceny procedur medycznych nie uwzględniają tego faktu.

- Wzrost cen rynkowych produktów, usług i kosztów dostaw niesie dla Szpitala, pomimo zawartych umów z dostawcami i wykonawcami, ryzyko ich wzrostu. Wzrost cen rynkowych niesie także ryzyko dla planowanych przez Szpital inwestycji związanych z restrukturyzacją kalkulowaną w 2022 r. ze względu na ryzyko niedoszacowania inwestycji, a zaplanowany wkład własny Szpitala może ulec w związku z tym zwiększeniu, co może sprawić, że Szpital nie będzie w stanie jej zrealizować bez zmiany poziomu finansowania.

Regulacje wynagrodzeń

Ustawa z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 poz. 1104) nakłada na SP ZOZ obowiązek wprowadzenia wzrostu wynagrodzeń zasadniczych w poszczególnych grupach zawodowych.

Dodatkowo wzrost wynagrodzeń uwarunkowany jest m.in. „rynkiem pracownika” (wysokie oczekiwania finansowe, duża rotacja pracowników etc.), odpływem wysoko wykwalifikowanej kadry medycznej. Szpital bez dodatkowego źródła finansowania nie jest w stanie dotrzymać tempa zmian w zakresie wzrostu poziomu wynagrodzeń na rynku pracy. Dodatkowo aktualna sytuacja kadrowa w służbie zdrowia zwiększa oczekiwania finansowe, głównie kadry medycznej, co wobec znacznych niedoborów kadrowych i braku pełnego refinansowania zwiększonych kosztów pracy przez płatnika znacznie obciąża koszty funkcjonowania szpitala.

Projekty inwestycyjne dofinansowywane ze środków publicznych

Szpital jest beneficjentem inwestycji realizowanej przez Starostwo Powiatowe w Mońkach: „Poprawa efektywności energetycznej w budynkach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mońkach”.

Prowadzone sprawy sądowe

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mońkach potencjalne roszczenia z tytułu prowadzonych spraw sądowych będzie pokrywał z polis ubezpieczeniowych.

IV. Podsumowanie

Podstawową działalnością Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mońkach jest działalność lecznicza finansowana ze środków publicznych polegająca na udzielaniu świadczeń

zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia, a także szerzenie promocji zdrowia. SP ZOZ nie jest jednostką nastawioną na zysk, zasadniczym celem jest bilansowanie się prowadzonej działalności tj. równoważenie kosztów uzyskiwanymi przychodami. Przeprowadzona analiza zakłada jednak ujemny wynik finansowy w latach 2024-2026 i pogorszenie sytuacji ekonomiczno-finansowej. Jednak należy mieć na względzie, że na stabilność finansową Zakładu duży wpływ będzie miał sposób i wielkość finansowania świadczeń oraz koszty jego funkcjonowania, głównie w odniesieniu do wynagrodzeń personelu medycznego, jak również wzrost cen towarów i usług.

Z uwagi na znaczną dynamikę aktualnych zmian w zakresie polityki zdrowotnej i gospodarczej, jak również nieprzewidywalność zdarzeń, przedstawiona prognoza dotycząca przyszłej sytuacji ekonomiczno-finansowej obarczona jest ryzykiem niedoszacowania lub przeszacowania planowanych wielkości i może znacznie odbiegać od stanu faktycznego.

DYREKTOR

SP ZOZ w Mońkach

DYREKTOR
Samodzielnego Publicznego
Zakładu Opieki Zdrowotnej w Mońkach
Ilek. med. Sebastian Wysocki